

Pas også på dig selv

Er man en uerfaren kajakroer, så kan det være svært at overskue, hvornår det kan være farligt at ro. Skemaet herunder er lavet, så man hurtigt vil kunne aflæse, hvor stor en risiko man udsætter sig selv for på en påtænkt kajak tur. Ved at sørge for, at fleste mulige faktorer befinder sig i den grønne zone, øges sikkerheden. Skemaet kan også bruges, som en slags checkliste til på hvilke områder man skal dygtiggøre sig. Det kan gøres sammen med mere erfarne roere, ved selvtræning, ved at melde sig ind i en klub eller ved at tage et kursus. Der er selvfølgelig faktorer, der er farligere end andre. Den største fare ved havkajakroning i Danmark er koldt vand. Det allervigtigste er at undgå at havne i vandet - og hvis det endelig sker så i kortest mulig tid.

Grøn zone - lav risiko	Faktor	Rød zone - høj risiko
megen erfaring	erfaring og viden om kajak, vejr, kulde m.m.	ingen eller lidt erfaring
høj temperatur (over 10°, helst mere!)	vandtemperatur (årstid)	lav temperatur (under 10°) Er temperaturen så lav eller tæt på bør man bruge våddragt eller lignende
tæt på kysten (meget tæt, kan bunde)	afstand til kysten	langt fra kysten (kan ikke bunde, svømme)
godt vejr (ingen vind under 6 sek./m, varmt og tørt)	vejret	hårdt vejr (koldt, blæsende oven 6-8 sek./m og vådt)
flere i gruppen	antal i gruppen	alene
meget god egenfærdighed	egenfærdigheder kajakteknisk	ingen eller lidt egenfærdighed
udstyret i orden	udstyr, kajak, påklædning, sikkerhedsudstyr m.m.	udstyret mangelfuldt
stor viden	lokalkendskab, trafik, strøm, geografi m.v.	ingen viden

Links:

- Skov og naturstyrelsen/ reservater:
<http://www.skovognatur.dk/emne/jagt/vildtforvaltning/reservater/alfaoversigt.htm>
- Skov og Naturstyrelsen/ sælreservaterne specielt på:
<http://www2.skovognatur.dk/erhvogadm/hoeringer/saeler/bilag4.htm>
Ved at trykke på: "tilbage til høringsmateriale" kan man i bilag 3 og 5 finde mere om sælernes udbredelse i Danmark.
- Folderen "naturen må godt betrædes - men træd varsomt":
http://www.skovognatur.dk/udgivelser/foldere/naturen_må_gerne.htm

Havkajaksamrådet:

- www.havkajaksamraadet.dk
Her kan man se deres vejledende retningslinier til uddannelse i havkajak". Her er det niveaue "havkajakroer", der er aktuelt for dem, der vil ro selv.

Søsportens Sikkerhedsråd:

- www.soesport.dk
Søsportens sikkerhedsråd udgiver en lang række informative foldere om sikkerhed til søs. Disse foldere kan ses og downloades på deres hjemmeside.

Folderen er støttet med tips- og lottomidler til friluftslivet.

NATUR

- OG DYREVENLIG HAVKAJAKRONING

Kom tæt på naturen

Inden for de sidste 10-15 år har mange opdaget, at havkajakroning langs de danske kyster er en spændende og oplevelsesfyldt aktivitet. En af de helt store glæder når man ror havkajak, er at se og opleve fuglelivet samt at se sæler og marsvin.

Når det at se og opleve dyrelivet er en vigtig del af naturoplevelsen for havkajakroere, så er det vigtigt, at man tager hensyn til fuglene og dyrene. Vi tror, at hvis man kommer til at forstyrre ynglende fugle og sæler, så skyldes det manglende viden om, hvordan man bør forholde sig over for dyrelivet langs vore kyster.

Derfor har vi skrevet denne folder henvendt til havkajakroere for at informere om, hvordan man kan ro uden at forstyrre naturen.

Ligesom man selvfølgelig skal passe på naturen, så skal man også passe på sig selv, så derfor er der på bagsiden lavet et sikkerhedsskema, hvor man hurtigt kan aflæse hvor stor risiko, man udsætter sig selv for.

Naturvejleder Lars Borch, Ungdomsringen og Efterskolerne
Naturvejleder Allan Gudio Nielsen, DOF/Fugleværnsfonden

Generelle færdselsregler ved kysterne:

Reglerne for offentlighedens færdsel i naturen findes i naturbeskyttelsesloven. Her er et udpluk af reglerne, der gælder for kysten. Reglerne er beskrevet i folderen "Naturen må godt betrædes- men træd varsomt", som kan bestilles eller downloades fra Skov og Naturstyrelsens hjemmeside. Se under "links" sidst i folderen.

- På kysten må man med få undtagelser færdes til fods op til den sammenhængende landvegetation starter. Alle regler for kysten gælder også om natten.
- Man må kortvarigt have en båd uden motor liggende på stranden.
- Man må gøre kortvarigt ophold og bade på strande.
- Man må ikke gøre ophold på private strande nærmere 50 m. fra beboelsesbygninger.
- Man må ikke slå telt eller lignende op på stranden. Man må dog godt ligge og sove i sin sovepose. Generelt er det dog bedst at bruge primitive overnatningspladser eller campingpladser.
- Man må godt plukke planter, svampe og lignende til eget brug på stranden
- Fiskeri er kun tilladt på kysten med gyldigt statsligt fiskekort, der købes på posthuse
- Tag generelt hensyn til andre naturbrugere, badende, lodsejere med flere, når du færdes langs kysten i din kajak.
- Bevæger man sig ind i landet fra kysten er det reglerne for færdsel i skove, på åbne udyrkede arealer, i det åbne land med videre, der gælder. Reglerne for det findes i den ovenfor nævnte folder.

Foto: Allan Gudio Nielsen

Foto: John Løndal, www.honor.dk

Fuglefotos: Jens Overgaard Christensen

Fugle:

Tag aldrig ophold nær fugles reder og unger

Fra starten af marts til sidst i juli yngler ænder, vadefugle, måger og ternere langs vores kyster, på øer, holme og strandenge. I denne periode er det vigtigt at tage særlig hensyn til fuglene og deres afkom. Måger, ternere og vadefugle er meget følsomme over for ubudne gæster i yngletiden. Ved gentagne forstyrrelser kan ternere ligefrem finde på at opgive at yngle, og en hel ynglesæson er spildt. Tag derfor aldrig ophold nærmere end 300 m. fra fuglekolonier og gå aldrig ind i selve kolonien. Vær opmærksom på at landgang ikke er tilladt på mange ubeboede øer og holme i yngletiden fra 1/4 til 15/7.

Er man i tvivl så undgå landgang.

Hvad kan der ske?

Opholder man sig for nær på rede og unger, tør forældrene ikke komme tilbage til æggene eller bringe føde til ungerne. Kan forældrene ikke komme ned og dække dem, svækkes ungerne, og kan i værste fald dø. I køligt og fugtigt vejr og i brændende varmt solskin øges denne fare. Hvis du kommer til at jage en and eller gås af reden, bør du straks dække æggene efter dig med dun eller græs.

Hvornår er jeg for tæt på?

Er du f.eks. tæt på en ternerede vil de gamle fugle ofte hænge over dig og give varselsskrik. Er du midt i kolonien vil de ofte dykke ned mod dig. Når vadefugle ser mennesker nærme sig deres rede eller unger, flyver de ængsteligt skrigende omkring eller forsøger at bortlede din opmærksomhed ved at "spille syge", f.eks. ved at lade som de har brækket en vinge. I begge tilfælde er du kommet for

tæt på og bør forlade området. Ser du større fugleflokker på vandet bør du sejle uden om. Svaner fælder i løbet af sommeren deres svingfjer, og er ikke i stand til at flyve. De bliver derfor let stressede ved gentagne forstyrrelser.

Pattedyr:

Der er to arter pattedyr ved vores kyster, nemlig marsvin og sæler.

Sæler - to arter i Danmark: spættet sæl og gråsælen.

Gråsælen findes kun meget få steder, mens den spættede sæl er almindelig og yngler mange steder i landet.

Sæler i vand: Møder man sæler i vandet, så gælder det samme som for marsvin. Man rør ikke tættere på end 100 m og man lader være med at forfølge dem. Ligger man stille og de selv kommer tættere på, så er det i orden.

Sæler på land: Når sæler ligger på land, så er det fordi de enten har unger, skifter pels eller hviler sig. Sælerne i Danmark har unger i juni-juli og fra august til september skifter de pels. Derfor er de mest sårbare i disse perioder. Modermælken hos sæler har op til 45% fedt. Derfor vokser sælunger meget hurtigt, så bare det, at ungerne mister en mulighed for at die, er ikke godt.

I alle tilfælde bør sælerne ikke forstyrres, når de er på land. Derfor skal man holde en afstand til sæler på land på min. 300m.

Der er flest sæler i følgende områder i Danmark: Ved Samsø, Endelave og Svanegrund og Møllegrund, Æbelø, Anholt, Læsø, Hesselø, Saltholm, Rødsand syd for Falster/Lolland samt i Limfjorden og i Vadehavet.

Foto: Kattegatcentret.dk

Marsvin – den eneste hval der yngler i Danmark.

Marsvinet føder sin unge omkring 1. juli. Ungen dier i op til 8 måneder. Generelt er der ikke problemer med kajakroning og marsvin. Marsvin fjerner sig selv, hvis de føler sig truede. Man bør selvfølgelig ikke forfølge marsvin. Som hovedregel bør man ikke ro tættere på marsvin end 100m. Ligger man stille og marsvinene kommer tættere på, så gør det ikke noget.

Hvor finder jeg mere?

Skov- og Naturstyrelsen har på deres hjemmeside en oversigt over fugle- og sælreservater i Danmark. Se under "links" på folderens bagside.

Foto: Fjord-baelt.dk